

Městys Doudleby nad Orlicí 5 / 2010

Z P R Á V Y

Vážení občané

Při pohledu na obálku našich zpráv vidíme, jak se příroda zabarvuje a podzim je již tady.

Pokud si ještě vyjdete na procházku, zjistíte, že od soutoku Orlice se Zdobnicí směrem k Záměli probíhá čištění koryta a odstraňování naplavenin. Práce provádí Povodí Labe Hradec Králové a měly by být dokončeny do příchodu zimy. Nemělo by tedy docházet k promrzání koryta a vzniku tzv. ledových jevů, které mají vliv na průchodnost řečiště, ovlivňují průtok a vzniká nebezpečí záplav v Záměli.

Po dlouhém jednání se rýsuje možnost, že do konce letošního roku by mohly být odstraněny z řeky pilíře po vlečkovém mostu do Perly.

Jestliže se vydáte „Králičákem“ na druhou stranu Doudleb, dojdete k novému chodníku podél silnice I/11, který vás bezpečně dovede až k přechodu přes silnici. Pak už je to jen kousek ke hřbitovu a tam zjistíte, že jsme odbornou firmou nechali provést ošetření některých lip.

Jako v úvodu článku procházíte Doudlebami, i já končím svou „procházku“ tímto volebním obdobím. Chtěl bych vám, občanům, poděkovat za snahu mít náš městys co nejhezčí. Přál bych si, aby vám tuto snahu nikdo další nekazil, a mohu jen doufat, že i v dalším období budeme spolupracovat.

Jiří Kaplan, starosta městyse

Sokolení v Doudlebách nad Orlicí

V sobotu 18. září bylo okolo Divoké Orlice živo. 28 dětí a 15 dospělých se vydalo hledat doudlebské skřítky, kteří byli ukryti na různých místech podél řeky. Každého skřítky hlídala pohádková bytost. Na ostrově „Marco“ čekal vodník s rybičkami, v Podhorním mlýně strašili čerti a u studánky tančily lesní víly. U Staročeské chaloupky rozdávaly ježibaby perníčky a na rozcestí zkoušeli Pat a Mat dovednost účastníků. Během cesty, která byla místy dost mokrá, se plnily různé soutěžní úkoly a testy. Na závěr obdrželi všichni diplom, časopis ABC a děti drobné dárečky. Poděkování patří panu Novohradskému, který

daroval jablíčka a umožnil podívanou na koně ve výběhu. A děti samozřejmě taky odpovídaly na otázky ze života koní.

Zakončení I. ročníku „Sokolení s doudebskými skřítky“ pak proběhlo odpoledne v restauraci U Vorlů při diskotéce. Děti z tanečního kroužku předvedly, co se naučily a zpestřením bylo vystoupení tanečnice zumbly z Hradce Králové.

Spokojenost s akcí byla u dětí i dospělých, a proto se na II. ročník mohou těšit i ti, kteří se letos neúčastnili. Doudebsští skřítkové na Vás budou opět čekat!

Výbor TJ Sokol Doudeby nad Orlicí

Doudeby jako samosprávná obec

V úseku Hradec Králové - Lichkov (styčný bod s Moravskou hraniční dráhou MHD, Mährisch Gränzbahn MGB) byla zahájena veřejná doprava 14. 1. 1874. Nákladní vlak vyjel z Hradce Králové 7. 2. 1874, v březnu to byly již tři pravidelné nákladní vlaky denně. O průběhu stavebních prací nejsou v našich archivech zachovány podrobné doklady. Lze předpokládat, že v úseku doudebského katastru převládaly v nářadí lopaty a krumpáče. Jistou představu o lidech spojených se stavbou železnic v 2. polovině 19. století může poskytnout povídka Jana Nerudy Trhani, kterou napsal v 1. polovině 70. let 19. století.

Majitel rafinerie cukru P. Stummer dosáhl toho, že od železnice byla do cukrovaru postavena vlečka s dvěma výměnami (výhybkami) na hlavní koleji. První u přejezdu silnice umožňovala odbočení z hlavní trati na slepou kolej, druhá pak ze slepé koleje na vlečku. Ta po mostě přecházela záplavové koryto Orlice v těsném sousedství silničního mostu, jehož pilíře byly proti proudu zabezpečeny silnými dřevěnými rozražeči a překonávala řeku mostem dalším. Dále vedla podél silnice před domy do továrny. V blízkosti silničního přejezdu byla postavena budka, kde expedient obstarával vzájemnou předávku vagonů mezi závodem a dráhou. Vagony byly do továrny dopravovány tažnými zvířaty. V pozdějších letech zaznamenávala dráha i vlečka různé změny.

Zabezpečení provozu železnice přinášelo další změny do sociální struktury obce (úředníci, dělníci aj.). K tomu přispívalo i rozvíjení zpracování bavlny v průběhu 70. let (Anna Bergmannová ve Vyhnánově

v čp. 6 po přistěhování) a postavení nového domu koncem 70. let (čp. 120) mlynářem Suchánkem se soukenickou dílnou, pronajatou rychnovským podnikatelům.

Pozdní mrazy v roce 1874 v květnu, dokonce i v červnu, poškodily ovoce i jiné plodiny. Sněhová nadílka v zimě 1874-5 byla tak velká, že pamětníci něco podobného nepamatovali. Ač lidé shazovali ze střech sněh, došlo u některých z nich k poničení. Při nadměrném množství sněhu vznikaly značné obtíže i na železnici. Po roztání pak silně zamokřená půda ztěžovala její obdělání. Náporu záškrtu podlehl dva žáci.

Přírodní živly postihovaly doudebské občany i jinak. Již v roce 1856 vyhořela stavení čp. 6-8, v roce 1859 zabil blesk při bouři ženu na louce, o požáru v židovské obci 1860 jsme se již zmínili, roku 1874 strávil založený požár stavení čp. 43, v němž se podle zápisů školní kroniky učilo, než byla postavena první školní budova (tento údaj se rozchází s ústním sdělením místního občana a předáním perokresby budovy, kde se prvně učilo a jejím označením jako čp. 94). V červnu dalšího roku blesk zapálil stavení čp. 17. Shořely chlévy a obilí. Požár zmírnil silný déšť.

Hospodářská a finanční krize v Rakousko-Uhersku se kromě nezájmu o přeměnu cukrovaru v akciovou společnost v místě příliš neprojevila. Její dopady charakterizoval výstižně ve fejetonu Jan Neruda, když napsal: „Kdo se za milionem šplhá, musí být střízliv. Bylo ale mnoho opilých a teď tu leží jako housenky pod stromem.“

Po inspekci okresního školního inspektora v listopadu 1875 rozhodla okresní školní rada rozšířit školu na trojtřídní, připravit stavbu nové školní budovy a zřídit tělocvičnu.

To nebylo jistě náhodné, neboť pro školní rok 1875-76 bylo do 2 tříd (první ve staré škole, druhá v Kaňkově domě) zapsáno 219 žáků a žákyň, další roky 248 a 243. I když vezmeme v úvahu častou nemocnost, slabou docházku při jednotlivých zemědělských sezónních pracích, jde o počet dnes nepředstavitelný. Místní školní rada se v lednu následujícího roku usnesla zmíněné rozhodnutí provést. Navrhla postavit školu v místě dosavadní. S návrhem souhlasila i ohlédací komise. V září pak byl připraven plán a rozpočet stavitelem Novým z Rychnova. Po určení místa pro stavbu školy se však objevil nesouhlas u některých

doudlebských občanů. Požadovali zvláště, aby východní strana školy stála u silnice. Tím by byla odstraněna předzahrádka u předchozí školy a východ by vedl přímo k vlečce do továrny. Přes určité nepokoje ještě při stavbě školy se místní školní radě podařil záměr ponechat odstup od vlečky a předzahrádku uhájit.

pokračování příště

Jan Kaplan, kronikář

Odpadků se můžete zbavit elegantně

Opadů neustále přibývá. Existuje však možnost, jak se s nimi vypořádat a jejich množství výrazně omezit.

Nejlepší je začít hned při nákupu...

- Zkuste vybírat výrobky, jejichž obaly se dají recyklovat.
- Vybírejte výrobky s takovým obalem, do kterého se dá koupit náhradní náplň – například tekuté mýdlo.
- Raději sáhněte po větším balení – ze tří malých půllitrových lahví je určitě více odpadu než z jedné větší.
- Nepoužívejte igelitové nákupní tašky, mnohem lépe Vám poslouží taška textilní. Pokud Vám právě nic jiného nezbyvá, použijte igelitovou tašku doslova do roztrhání.

Věci se dají používat více než jednou...

- Svačina či oběd vám bude chutnat lépe ze svačinového boxu. V tašce se vám nepomačká a nebudete zbytečně plýtvat igelitovými či papírovými pytlíky.
- Pijete v práci vodu či kávu z automatu? Pijte ji z vlastního hrnečku. Stačí jedna káva denně a měsíčně ušetříte víc než 20 plastových kelímků.
- Nezapomínejte, že papír má vždy dvě strany. Popsat se mohou klidně obě a spotřeba papíru bude poloviční.
- Tiskněte jen to nejn nutnější. Zamyslete se nad každou vytištěnou stránkou, archivujte elektronicky.

Kam s nimi, když doslouží?

- Vyhazujte papír do modrého, plasty do žlutého a sklo do zeleného a bílého kontejneru.

- Pokud máte zahrádku, svůj organický odpad kompostujte.
- Staré televizory, počítače, pračky – zkrátka elektroodpad - patří na sběrný dvůr nebo zpět do obchodu.
- Přemýšlejte, jestli věc, kterou chcete vyhodit, přeci jenom ještě nemůžete Vy nebo někdo jiný využít.

Obecně nejhorší varianta je odhazovat odpadky na ulici nebo dokonce ve volné přírodě. Správné není ani házení všech odpadků do jednoho pytle, nebo odpadkového koše. Jednoznačně správné je třídění odpad a tím umožnit jeho recyklaci. Rok od roku je třídění odpadů jednodušší. Stále stoupá počet lidí, pro které je třídění odpadů naprosto přirozené. Tím se samozřejmě snižuje dopad činnosti člověka na životní prostředí.

Jak si jednoduše poradit s odpady?

Raději volte vratný obal než obal na jedno použití. Raději volte kontejnery na tříděný odpad než obyčejný odpadkový koš. Raději volte obyčejný odpadkový koš než odhazování odpadků volně na ulici či v přírodě.

Další informace o třídění odpadů v Královéhradeckém kraji najdete na www.cistykraj.cz.

Tomáš Pešek, regionální manažer EKO-KOM, a.s.
tel.: 721 562 554, Eml.: pesek@ekokom.cz

PODZIM V MÍSTNÍ KNIHOVNĚ

A máme tu podzim. Letos jako by k nám více spěchal, některé dny v září se lehce daly zaměnit s listopadovými. Snad nás letní slunce bude hrát v připomínkách příjemných zážitků a nedovolí nám podlehnout vkrádajícím se chmurám. Stejně tak nás může naladit dobrá knížka, třeba **z výběru novinek** v knihovně.

Berry S.: Třetí tajemství - napínavý historický román; jaké tajemství skrývají šifrovaná proroctví na vzácných listinách v tajné svatyni vatikánských archivů?

Larsson S.: **Muži, kteří nenávidí ženy; Dívka, která si hrála s ohněm; Dívka, která kopla do vosího hnízda** (trilogie Milénium) - thrillery s novou, exotickou hrdinkou punkerkou a hackerkou Lisbeth Salanderovou, neochvějnou v mravních zásadách a neohroženě, byť svérázně, jdoucí za spravedlností

Tennant E.: **Dům na Korfu** - rodiče E. M. objevili počátkem 60. let kouzelnou zátoku a rozhodli se v ní postavit dům; na pobřeží plném rozkoší prožívají radosti i strasti každodenního života na řeckém ostrově

Horn M.: **Pokořil jsem ledové království** - jeden z největších současných dobrodruhů vypráví o svém pokusu dobýt severní pól sólo a o úspěšné cestě kolem severního polárního kruhu

Cimický J.: **Oběti života** - nevšední příběh dvou přátel, které proti sobě postavily historické okolnosti, má vyostřenou dějovou zápletku a nečekané vyústění, jak je pro autora často písničkářského o společenských a psychických krajnostech typické

Zusak M.: **Zlodějka knih** - mezinárodní bestseller - příběh malé Liesel, do jejíhož celkem všedního života na malém městě promluví bomby, neštěstí a smrt; smrt, která má srdce, je zároveň vypravěčkou celé knihy

Fajkus M.: **Legie nesmrtelných** - antologie akční, dobrodružné, napínavé fantasy, koncipovaná tak, aby se povídky líbily čtenářům, ne jen vkusu nějakého editora, takže žádné divné kusy

McDewitt J.: **Čindi** - dramatické pátrání po mimozemské civilizaci z cyklu Motory boha nastávajícího klasika sci-fi literatury

Ercivan E.: **Zakázaná egyptologie** - vzrušující publikace, dokazující, že už před tisícovkami let zasvěcení jedinci disponovali poznatky znovu objevenými až v dnešní moderní době, ať už jde o genovou technologii nebo radiové záření

Von Ludwiger I.: **UFO-cizí inteligence** - příčiny zjevování UFO a motivy zamlčování faktů o těchto jevech ze strany vědců z pera astrofyzika a vědeckého analytika, který experimentoval s antigravitacími a tzv. neviditelnými technologiemi

Mitchell D.: **Třináct měsíců** - „venkovské retro“ z časů prvních lásek, vinylů a videoher v maringotkách, kdy se všechno zdálo daleko větší, je působivým portrétem dospívání třináctiletého Jasona Taylora, pronásledovaného nevyzpytatelným zadrháváním

Březinová I.: **Pomeranče v podprsence** - s podtitulem příběh o holkách pro kluky a o klucích pro holky je vyprávěn dvěma sourozenci, kteří jsou naštvaní na rodiče za svá jména - Medard a Anděla

Strong J.: **Smet'ák** - tak trochu vyprávěný a tak trochu kreslený příběh, ale rozhodně strašlivá výpověď o životě obyčejného kluka Simona

Reiner M., Viewegh M., Šrut P. a Miklínová G.: **Tři tatínci a maminka** - tři půvabné a poetické příběhy jedné maminky a její rodiny psané každý jiným „tatínkem“ spisovatelem

Disney: **Čtyři roční období s Medvídkem Pú a Nové příběhy ze Stokorcového lesa** - sbírky zábavných příhod hrdiny, jehož není třeba dětem představovat

V úterý 12. října

od 9 do 16 hodin bude v knihovně

Den otevřených dveří.

Zváni jsou všichni, ti, co chtějí nakouknout jen ze zvědavosti, i zájemci o případné čtenářství s průkazkou naší knihovny.

Čtenáři **nově přihlášení** v měsíci říjnu **nemusí platit členský poplatek.**

Od 13. října bude probíhat už osvědčený prodej vyřazených a darovaných knih za příznivé ceny.

Od listopadu do Vánoc se uskuteční prodej nových dětských knih nakladatelství Thovt (bude upřesněno ve výloze knihovny).

Pro děti a mladé do 15 let stejně jako loni vyhlášíme **výtvarnou soutěž**

PLODY PODZIMU

Můžete se krásně nechat unést svou fantazií nebo se dobře dívat kolem sebe, materiálům ani nástrojům se meze nekladou. Svá díla a dílka přineste do knihovny **do středy 10. listopadu**, po skončení a vystavení

vám budou vrácena. Hodnocení proběhne podle věkových kategorií, ocenění budou odměněni knížkami a nikdo nepřijde zkrátka.

Krásnou inspirací do soutěže mohou být „podzimmíci“ vytvoření dětmi z mateřské školy a jejich rodinnými příslušníky.

Pro potěchu oka i duše si je můžete prohlédnout ve výloze knihovny

Helena Hájková, knihovnice

Služba cash-back

V prodejně KONZUM v Doudlebách nad Orlicí mohou držitelé platebních karet využít služby **cash-back**.

Výhody

Nemusíte chodit k bankomatu. Na jednom místě si zaplatíte nákup a pohodlně si vyberete i hotovost.

- Při nákupu minimálně za 300 Kč můžete u pokladny v prodejně s logem CashBack požádat o vydání hotovosti až 1 500 Kč (dolní hranice částky není omezena, musí však být v celých stokorunách).
- Ušetříte za výběry z bankomatů – služba je zdarma pro všechny debetní i kreditní karty ČSOB (Poštovní spořitelny).

Jak služba funguje?

- K výběru můžete použít kartu embosovanou i elektronickou, VISA i MasterCard, kreditní i debetní.
- U pokladny před platbou nákupu oznámíte vybíranou částku.
- Peníze obdržíte spolu s účtenkami z pokladny a karetního terminálu (bude na nich uvedena částka výběru, částka nákupu a jejich součet).

Tato služba je poskytována i držitelům platebních karet jiných bank. Některými bankami je zpoplatňována.

Věřím, že tato informace bude prospěšná všem občanům Doudleb.

Blanka Šafránková, Obchodní manažer PSB
Poštovní spořitelna

Foto: „Sokolení s doudlebskými skřítky“ – akce pořádaná TJ Sokol

Vydává Městys Doudleby nad Orlicí, Dukelská 68, IČO 274 909. Telefon: 494 383 137
Publikace je registrována Ministerstvem kultury ČR pod značkou: MK ČR E 15586
Vydáváno 1x za 2 měsíce. Datum vydání: 05. 10. 2010